UUTISET

Se ihmetyttää, että pitkien etäisyyksien ja vaikeiden olojen takaa tullaan äänestämään tyhjää tai vetämään nimi, josta tietää, että se mitätöidään. **PUHEENJOHTAJA PÄIVIÖ KARTTUNEN, LAPIN VAALIPIIRILAUTAKUNTA**

Äänestysinto romahti maaseudulla

Rikas käy varmasti äänestämässä. Köyhä jää helpommin kotiin. Lapissa ja Vaasassa äänestettiin edelleen Väyrystä.

Presidentinvaalin toisen kierroksen äänestysprosentti jäi ennätyksellisen alhaiseksi.

Presidenttiä äänesti toisella kierroksella 68,9 prosenttia äänioikeutetuista, kun kuusi vuotta sitten vastaava luku oli 77,2. Suoran kansanvaalin ennätys on vuodelta 1994, jolloin toisen kierroksen äänestysvilkkaus oli 82,3 prosenttia. Myös tämänvuotisen vaalin ensimmäisen kierroksen äänestysprosentti 72,8 oli ennätyksellisen alhainen.

Kunnittain tarkasteltuna äänestysprosentti laski itään ja pohjoiseen mentäessä. Aktiivisimmat äänestäjät olivat Kauniaisissa, jossa 85,8 prosenttia äänioikeutetuista käytti oikeuttaan.

Vähiten äänestämässä käytiin Manner-Suomen alueella Hyrynsalmella, jossa vain 48,6 prosenttia äänioikeutetuista kävi uurnilla.

Asetelma ratkaisee

Erot äänestysaktiivisuudessa heijastelevat eri alueiden hyvinvointia. Mitä hyvätuloisempia ihmisiä kunnassa asuu, sitä todennäköisemmin siellä käydään äänestämässä.

”Kyllä äänestämisen ja tulotason välillä on erittäin voimakas yhteys. Yleensä varakkaammat kokevat politiikan tärkeämmäksi. Heillä on ikään kuin enemmän pelissä”, Helsingin yliopiston valtio-opin emeritusprofessori **Tuomo Martikanen** vahvistaa.

Varakkuuttakin suurempi merkitys on koulutustasolla. Akateemisesti koulutetuista lähes kaikki käyvät äänestämässä.

Tulotason kunnittaisesta tarkastelusta ei pidä Martikaisen mielestä kuitenkaan pidä vetää liian suoria johtopäätöksiä.

”Näissä vaaleissa toisen kierroksen asetelma oli sellainen, että se passivoi äänestäjiä varsinkin keskustan kannatusalueilla.”

Tutkija korostaakin poliittisten kysymysten merkitystä.

”Silloin kun vaaliasetelma on kiinnostava ja poliittinen kamppailu kiihkeää, lähtevät ihmiset kyllä äänestämään sosiaalisesta taustastaan riippumatta.”

Tällainen tilanne oli esimerkiksi vuoden 1982 presidentinvaaleissa.

Mauno Koiviston voittoon päättyneissä vaaleissa äänestämässä kävi lähes 87 prosenttia äänioikeutetuista.

Ennätysmäärä hylättyjä ääniä

Lapin ja Vaasan vaalipiireissä oli presidentinvaalien toisella kierroksella eniten hylättyjä ääniä.

Ääniä jouduttiin mitätöimään, koska moni äänesti keskustan **Paavo Väyrystä**, joka ei ollut ehdokkaana enää toisella kierroksella. Lisäksi tyhjiä ääniä annettiin paljon.

”Se ihmetyttää, että pitkien etäisyyksien ja vaikeiden olojen takaa tullaan äänestämään tyhjää tai vetämään nimi, josta tietää, että se mitätöidään”, sanoo Lapin vaalipiirilautakunnan puheenjohtaja **Päiviö Karttunen**.

Lapissa oli vaalipäivänä yli 30 astetta pakkasta.

Lapin vaalipiirissä toisen kierroksen äänistä hylättiin 1,3 prosenttia ja Vaasan vaalipiirissä 1,1 prosenttia.

Molemmissa arvioidaan syyksi sitä, että ihmiset eivät kokeneet kumpaakaan ehdokasta omakseen.

”Kyllä se varmasti oli tämä kaupunki vastaan maaseutu-asetelma toisella kierroksella. Se näkyy syvällä maakunnissa”, pohtii Vaasan vaalipiirilautakunnan puheenjohtaja **Mikko Rasinmäki**.

Kaikkiaan presidentinvaaleissa hylättiin enemmän ääniä kuin koskaan suoran kaksivaiheisen vaalin aikana.

NIKLAS HOLMBERG

Äänestysprosentti kunnittain presidentinvaalin toisella kierrroksella

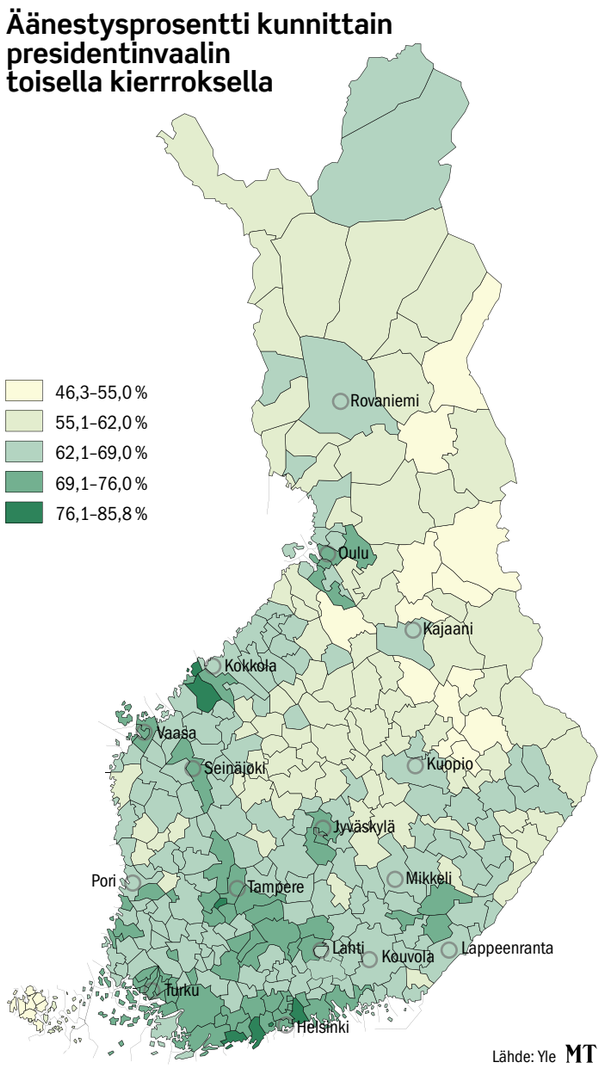

Lähde: Yle MT

Käytettävissä oleva rahatulo henkeä kohti kunnittain vuonna 2010

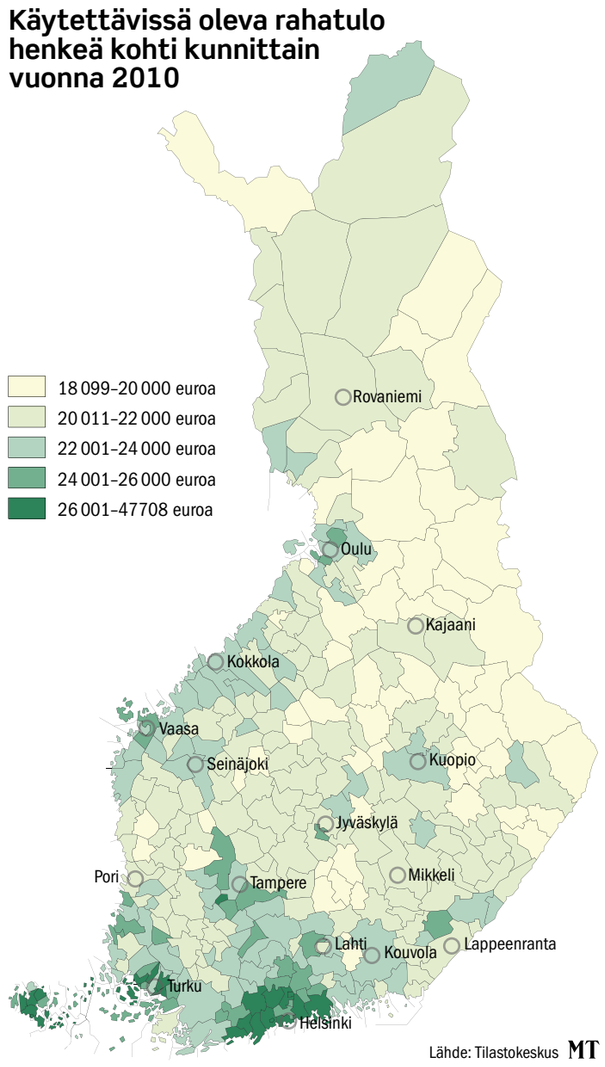

Lähde: Tilastokeskus MT

Joka seitsemäs jäi vaille uutta ehdokasta

Sauli Niinistö keräsi pudonneiden ehdokkaiden uudelleen kohdistetuista äänistä 57 ja **Pekka Haavisto** 43 prosenttia. Ero oli 6 prosenttiyksikköä pienempi kuin vaalin kokonaistuloksessa.

Lukuihin päädytään, jos oletetaan, että toisella kierroksella äänestäneet valikoituivat joukosta, joka äänesti jo ensimmäisellä kierroksella.

Käytännössä tapahtui tietysti muitakin muutoksia ehdokasvalinnassa ja äänestämisessä. Laskelma antaa kuitenkin tässä vaiheessa tarkimman mahdollisen kuvan muutosten suunnasta.

Toiselta kierrokselta jättäytyi pois suhteessa eniten äänestäjiä Lapissa. Pudonneiden ehdokkaiden kannattajista useampi kuin joka viides ei lähtenyt enää vaaliuurnille.

Noin joka kuudes uutta ehdokasta tarvinnut jätti äänestämättä Pohjois-Savon, Oulun ja Keski-Suomen vaalipiireissä.

Helpoimmin uuden ehdokkaan löysivät Ahvenanmaalaiset.

Eteläisessä Manner-Suomessa äänimäärät putosivat kymmenisen prosenttia verrattuna ykkösehdokkaatta jääneiden määrään.

Vaali-innostuksen väheneminen oli siten suurinta vaalipiireissä, joissa oli kova pakkanen ja joissa etenkin **Paavo Väyrynen** sai ensimmäisellä kierroksella paljon ääniä.

Haavisto sai lisä-äänistä enemmistön Ahvenanmaalla ja Helsingissä. Ahvenanmaalla se riitti ratkaisukierroksen enemmistöön. Helsingissä eroa lopputuloksessa jäi Niinistön hyväksi 1 252 ääntä eli 0,36 prosenttiyksikköä.

Suurimman lisä-ääniosuuden Niinistö keräsi Vaasan vaalipiirissä. Siellä kaksi kolmesta uuden ehdokkaan valinneesta päätyi Niinistöön. Lähes yhtä suuren osuuden lisä-äänistä Niinistö sai Oulun ja Etelä-Savon vaalipiireistä.

Toisen kierroksen ehdokkaat eivät kelvanneet kaikille äänestäjille.

Väyrynestä Niinistöön

Osa Väyrystä äänestäneistä siirtyi toisella kierroksella Niinistön taakse. Niin teki esimerkiksi **Risto Pöntinen** Mikkelistä.

Toisella kierroksella oli Pöntisen mielestä asetelma vasemmisto vastaan oikeisto. Kantaansa hän perustelee sillä, että vasemmiston äänestäjät siirtyivät Haaviston taakse.

”Haavisto yritti puhua pehmeistä arvoista, mutta taustalta kuului vanha sosialismin ääni”.

Pöntisen mielestä Niinistöllä on hyvät edellytykset koko kansan presidentiksi. Hän on ollut viime aikoina aika pitkälti puolueestaan riippumaton.

”Hyvältä näyttää”, Pöntinen kommentoi.

HEIKKI VUORELA
REIJO VESTERINEN

Koskinen kiittelee maatalousosaamista

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) näkee Sauli Niinistön valinnassa monia hyviä piirteitä.

”Niinistöllä on kokemusta maaseudun asioiden hoidosta. On hänen, maatalousministeri **Kalevi Hemilän** (sit.) ja pääministeri **Paavo Lipposen** (sd.) ansiota, että koko Suomi saatiin EU-neuvotteluissa lfa-alueeksi vuonna 1999”, Koskinen kertasi Niinistön vaalivalvojaishumussa Finlandia-talolla sunnuntaiiltana.

”Saulilla on hyvä tuntuma siihen, mitä maaseudulla tapahtuu.”

Koskinen uskoo myös, että hän pystyy ministerinä tekemään hyvää yhteistyötä presidentin kanssa.

”Voi tulla tilanteita, joissa on on hyödyllistä, että koko Suomi puhuu yhdellä äänellä eli että meillä on yhteinen kanta.

Koskinen muistuttaa, että halllitusohjelmassa tavoitellaan elintarvikeviennin lisäämistä, ja hänestä ruokaviennin asemasta maan johdon vienninedistämismatkoilla pitää keskustella.

”Tietyt maat ja maanosat ovat sellaisia, että presidentillä on tärkeä rooli ovien avaajana.”

Näitä ovat Koskisen mukaan esimerkiksi Kiina ja itä ylipäänsä. Suomi vie jo Kiinaan kauraa ja sianlihaa, ja ohrasta neuvotellaan.

Kiinalaiset arvostavat Suomen hygienia- ja jäljitettävyysasioiden korkeaa tasoa. Myös kauran terveysvaikutuksiet tunnetaan ylättävän hyvin.

Kiinassa on kysyntää myös meillä vähemmän käytetyille ruhonosille, kuten korville ja sorkille.

EIJA POUTANEN

Kolari ainoa Haaviston kunta

Kolarin kunta Lapissa oli Manner-Suomen ainut kunta, jossa **Pekka Haavisto** voitti **Sauli Niinistön**. Haavisto sai kuntalaisten antamista äänistä 55,2 prosenttia. Kunnanjohtaja **Heikki Havanka** arvioi, että vasemmistoliittolaisuus selittää suurelta osin Haaviston suosiota.

”Kolarissa on paljon vasemmistoliittolaisia, ja todennäköisesti lähes kaikki ovat äänestäneet Haavistoa. Toinen selittävä tekijä on se, että Ylläksen alueelle on muuttanut uutta väkeä Etelä-Suomesta, ja heidän äänestyskäyttäytymisensä näkyy tuloksessa.”

Havankan mukaan presidentinvaalit olivat nimenomaan henkilövaalit, sillä vihreillä ei ole ainakaan tällä vuosituhannella ollut Kolarissa edes ehdokkaita kunnallisvaaleissa.

Kunnanvaltuuston suurin puolue on keskusta. Osa keskustalaisistakin on kunnanjohtajan mukaan äänestänyt Haavistoa, muuten vaalitulos ei selity millään. Kolarissa on noin 3 800 asukasta.

STT-MT

Maataloustuottajain
yhdistysten
KEVÄTKOKOUKSET
pidetään 13.–19.2.2012
maataloustuottajaliitoittain seuraavasti:

MTK

POHJOIS-KARJALA
Joensuu 15.2. klo 19.00 Laulutalo

Kokouksissa käsitellään sääntöjen 10 § kevätkokoukselle määräämät asiat; mm. hyväksytään toimintakertomus ja vahvistetaan tilinpäätös vuodelta 2011.

Maataloustuottajain yhdistysten johtokunnat

Sauli Niinistön vaalirieha hillityn riehakas

Tunnelma **Sauli Niinistön** vaalivalvojaisissa Finlandia-talolla oli samaan aikaan hillitty ja riehakas. Hillityksi sen teki puitteet ja juhlaväen pukeutuminen: tummat puvut niin miehillä kuin naisillakin antoivat ymmärtää, että presidenttiä ollaan tekemässä. Käsissä pideltiin kuohuviinilaseja.

Itse ehdokkaan saapuminen ennakkoääniä kuulemaan ja myöhemmin vaalijuhlaan riehaannutti yleisön. ”Sauli!, Sauli! Sauli!” kaikui rytmikäs huuto, kun Niinistö nousi vaimonsa **Jenni Haukion** kanssa Finlandia-talon portaita juhlatilaan.

Ennakkoäänten tuloksen paljastuttua Niinistö näytti silminnähden helpottuneelta ja kapsahti pidäkkeettömästi Jenninsä kaulaan.

Halaukset näyttivät jopa siinä määrin hallitsemattomilta, että voisi luulla ehdokkaan aidosti pelänneen suosioasemansa menettämistä. Pariskunta skoolasi reilulle etumatkalle lähdevedellä.

Vierellä seisoivat Niinistön pojat perheineen.

Illan toinen tuleminen voiton varmistuttua oli jo reilusti rennompi, ja sitä säestivät raikuvat Sauli-huudot ja mieskuoron laulama Finlandia-hymni. Huuto yltyi hurjaksi, ilotulitteet, paukkunauhat ja teatterisavu täyttivät ilman.

Niinistö ojensi saamansa sinivalkoisen kukkakimpun saman tien vaimolleen. Haukio kiitti juhlakansaa yhteisen unelman eteen tehdystä työstä ja Niinistö vitsaili vieressä seisseelle pääministeri **Jyrki Kataiselle**. (kok.).

”Tämä mies se jaksaa hymyillä, vaikka menetti juuri yhden jäsenen!” Yleisö korjasi, että kaksi jäsentä.

Vastavalittu presidentti kiitti kannattajiaan ”niin kuin vain ihminen voi kiittää”, samoin tukijoitaan ympäri Suomen sekä myös niitä, jotka ovat olleet toista mieltä.

”On suuri arvo, että on erilaisia ajattelijoita. Se tarkoittaa, että tasavallan presidentin on kuunneltava erilaisia ajatuksia ja osoitettava olevansa koko kansan presidentti”, Niinistö sanoi lyhyessä kiitospuheessaan.

Aiemmin illalla hän kantoi huolta myös syrjäseuduista ja peruspalveluista.

”Tietyt peruspalvelut ovat olemassa, mutta miten sinne peruspalveluihin pääsee? Mitä voidaan tehdä, että koko Suomi pysyy asuttuna?” tuleva presidentti pohdiskeli.

”Tasavallan presidentin tehtävä on huomioida kaikki kansalaiset”, Niinistö summasi ja lupasi tehdä Suomen eteen vähintään saman verran kuin ihmiset ovat tehneet hänen valintansa eteen.

Joukossa hurrannut nuori helsinkiläisnainen **Sanna Rantanen** edusti rivikokoomuslaisia: hän on Sauli-fani ja kerran päässyt kättelemään idoliaan.

Rantanen katsoi, että kisassa oli kaksi hyvää ehdokasta ja molempien kanssa olisi tultu toimeen.

”Myös **Pekka Haavisto** oli hyvä ehdokas, ja olenkin onnellinen siitä, että näissä vaaleissa puhuttiin oikeista asioista.”

Rantasen mielestä vaalit tekivät hyvää myös suomalaisille arvoille ja suvaitsevaisuudelle.

”Näen merkkejä siitä, että asenteet ovat muuttumassa. Pidän siitä Suomesta, jonka Haaviston menestys tuotti.”

Kokenut kokoomuspoliitikko, kansanedustaja **Kimmo Sasi** katsoi, että Niinistö edustaa suomalaisen enemmistön arvoja.

”Hän korosti jo politiikkaan tullessaan, että koko Suomesta täytyy pitää huolta. Hän ymmärtää maaseudun asioita paremmin kuin tällainen kaupunkilaispoika kuin minä.”

Hänestä Niinistö ymmärtää myös ulkopolitiikan ja kauppasuhteiden merkityksen.

Panimoliiton kokoomuslainen toimitusjohtaja **Elina Ussa** arvioi, että Niinistö jakaa suomalaisten arvopohjan, koska sai suoran vaalin toisella kierroksella enemmän ääniä kuin kukaan aiemmin.

Kansanedustaja **Jan Vapaavuoren** (kok.) mielestä presidentin vaihdos ”ei muuta mitään dramaattisesti, koska yhden ihmisen vaikutusta ei pidä liioitella”.

Henkinen muutos kuitenkin tulee sosialidemokraattisen valtakauden päättyessä, hän arvioi.

EIJA POUTANEN

JAANA KANKAANPÄÄ

Pekka Haavisto onnitteli Sauli Niinistöä sunnuntaina heti vaalituloksen varmistuttua.

Pekka Haavisto kannattajilleen: Juhlikaa, levätkää ja tehkää hyvää

”Miljoona, miljoona, miljoona”, yleisö huusi **Pekka Haaviston** noustessa vaalijuhlassaan lavalle omiensa eteen.

Huuto kuvasi Haaviston kannattajien tunnelmaa. Miljoona ääntä vihreän puolueen ehdokkaalle on huima saavutus. Mutta voitosta oltiin kaukana, eikä siihen ehkä sittenkään koko sydämestä uskottu, joten äänimäärä tyydytti voitonnälkää.

Tunnelma juhlassa erosi kovasti kahden viikon takaisesta. Silloin ilmassa oli toiveikkuutta ja voittoa. Nyt ymmärrettiin myös realismi. Kampanja oli hyvä, mutta **Sauli Niinistö** voitti selvästi. Silti pettymystä ei näkynyt.

Haavisto antoi täyden tunnustuksen kannattajilleen.

”Annan teille kolme neuvoa. Juhlikaa hyvin ja levätkää. Sitten arkena käytetään kampanjassa kerättyä energiaa, suhteita ja verkostoja hyviin tekoihin”, hän sanoi.

Haaviston mielestä hän sai tukea muiltakin kuin vihreiltä.

”Ihmiset eivät tulleet vihreyden takia mukaan kampanjaan, vaan heitä houkutteli tapani hoitaa ulkopolitiikkaa keskustelemalla”, Haavisto sanoi.

Haavistoa kannattaneen **Panu Piirtolan** mukaan ihmiset kertoivat kampanjan aikana avoimesti, että aikovat äänestää Haavistoa.

”Yleensä vihreillä on paljon piiloäänestäjiä, jotka eivät julkisesti kerro sitä. Kampanjassa oli mukana paljon uusia ihmisiä”, aktiivinen vihreä Piirtola sanoi.

Haaviston puheen jälkeen **Eero Raittinen** lauloi juhlassa: ”Toivotaan, toivotaan, toivotaan. Että joskus luomme toisenlaisen maan. Että antaisimme kaiken, auttaisimme ystävää. Ehkä kaukana se on, mut toivo jää.”

Sanat kertovat paljon Haaviston toisen kierroksen kampanjasta. Juhlassa oli myös vahva toivo siitä, että kampanjasta jää jotain tulevaisuuteen.

AIMO VAINIO